

Uitgevoerd onderhoud Molens 2025

Eigenaar: Stichting De Groninger Poldermolens

Uitgevoerd onderhoud Molens 2025

Uitwerkingsdatum: 5 mei 2026

Status: Definitief

Opgesteld door: Wieringa bouwadvies

0595 44 31 92 – 06 55 80 85 93 – info@wieringabouwadvies.nl – wieringabouwadvies.nl
Hoofdstraat W4a, 9951 AB Winsum – KVK 02087227 – BTW 814180449B01 – NL30 RAB0 0363 7279 81

© 2026. Wieringa bouwadvies, Winsum. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige schrijfwijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige manier zonder voorafgaande schriftelijk toestemming van Wieringa bouwadvies.

Inhoud

Inleiding	4
Algemeen	4
1. Koningslaagte te Zuidwolde	5
2. Krimstermolen te Noordwolde	6
3. Langelandstermolen te Garmerwolde	7
4. Noordermolen te Noorddijk	8
5. De Palen te Westerwijtwerd	9
6. 't Witte Lam te Zuidwolde	10
7. Zilvermeeuw te Onderdendam	11
8. Kloostermolen te Garrelsweer	12
9. Meervogel te Hoeksmeer	13
10. Olinger Koloniemolen te Appingedam	14
11. De Eendracht te Sebaldeburen	15
12. De Eolus te Den Ham	16
13. Hilmahuister te Visvliet	17
14. De Jonge Held te Groningen	18
15. Westerhorner te Grijpskerk	19
16. Zuidwendinger te Groningen	20
17. Zwakkenburger te Noordhorn	21
18. Wilhelmina te Groningen	22

Inleiding

In het kader van de SIM (Subsidie Instandhouding Monumenten) 2025-2030 zijn in 2025 bij de molens van Stichting De Groninger Poldermolens diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. In dit rapport is te lezen welke werkzaamheden bij deze molens zijn uitgevoerd. Een omschrijving van de diverse werkzaamheden per molen wordt vermeld tezamen met enkele foto's van de uitgevoerde werkzaamheden.

Waar foto's gebruikt zijn van derden is dit onder de betreffende foto's vermeld.

Algemeen

Algemene opmerkingen met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden aan de molens in het jaar 2025:

- Door Saval (Breda) zijn alle kleine blusmiddelen in de molens gecontroleerd, onderhouden en waar nodig vervangen.
- De werkzaamheden aan de molens van Stichting De Groninger Poldermolens zijn begeleid door Wieringa bouwadvies.

1. Koningslaagte te Zuidwolde

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de onderlager van de vijzel aangepast en vervangen. Bij het gevlucht is een looplat, een zelfzwichtklep en het ijzerwerk plaatselijk vastgezet. Het gevlucht is tevens opnieuw afgesteld.

Nieman molenbouw

Nieman molenbouw

2. Krimstermolen te Noordwolde

In het jaar 2025 zijn enkele reguliere keuringen uitgevoerd bij de molen

Martijn Klein

3. Langelandstermolen te Garmerwolde

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Sommer Schilderwerken (Emmen) is het schilderwerk van de staartconstructie en achterkeuvelens en een stormluik bijgewerkt.
- Door Hankel's technisch bedrijf (Wommels) is reparatie aan de molenkabels uitgevoerd.

Sommer Schilderwerken

4. Noordermolen te Noorddijk

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Hankel's technisch bedrijf (Wommels) is de inspectie van de bliksemafleidersinstallatie uitgevoerd en de reparatie van molenkabels.
- Door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp) is het gaande werk afgesteld, bovenas opgetempeld, de vang afgesteld en is het vijzeldek vernieuwd. De werkzaamheden zijn deels uitgevoerd in het kader van de restauratie en het reguliere onderhoud.
- Door A.D.H. Molenbouw (Adorp) zijn de zijkanten van het krooshek voorzien van krooshekken. De hekken aan de zijkanten zijn beschikbaar gesteld door het Waterschap Noorderzijlvest.

5. De Palen te Westerwijtwerd

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de vang afgesteld, zijn er vijf zelfzwichtkleppen vervangen. Van de Koningsspil is de taatspot voorzien van een nieuwe bronzen bus met hartstalen brik en is de taats afgedraaid.

6. 't Witte Lam te Zuidwolde

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Gjaltema (Groningen) is voor de werkzaamheden aan de kap een steiger rondom de molen geplaatst.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn plaatselijk enkele riet- en rinkellatten vervangen en zijn de verbindingen tussen de riet- en rinkellatten verspreid opnieuw door geschroefd. Het achterkeuvelens is terug naar achteren verzet en gekoppeld aan de gordingen. Het stormschild, steenbord, steenbed en de zwaarden zijn geheel vernieuwd. Na het vernieuwen van diverse delen is het gaande werk en de vang afgesteld.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is de rietbedekking van de kap geheel vernieuwd.

7. Zilvermeeuw te Onderdendam

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp) is de buitenroede vervangen hierbij is de ophekking deels vernieuwd, de kleppen, busselneuzen en het ijzerwerk is hergebruikt. De bovenas naar voren gebracht, de wiggen van de wielen zijn aangeslagen en voorzien van wouterlatten. Eén gespleten kam uit de bovenbonkelaar is hersteld.

8. Kloostermolen te Garrelsweer

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door De Molenmakers B.V. (Tzummarum) is het gaandewerk nagelopen en hierbij is de penbalk en is het bovenwiel en de bovenbonkelaar afgesteld. Bij de zwichtboom is een waterkering aangebracht.

9. Meervogel te Hoeksmeer

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp) zijn de roostervloerdelen vastgezet en voorzien van een sluitlatten. Een nieuwe kikker is aangebracht op de staart voor het paltouw. De schoor van de ezel naar de voeghout is opnieuw bevestigd. De wachtdeur en toegangsdeur zijn hersteld, de schoren zijn voorzien van leklatten. Een nieuwe zwichtketting en vangketting inclusief druiven is aangebracht. De duim in de achterste hanger is hersteld en de vang is afgesteld. De uiteinden van de roeden zijn voorzien van stormbeveiliging voor de zelfzwichtkleppen. De penbalk is naar voren gebracht en de zwichtslede is verstelbaar gemaakt. /de aluminium afdekking boven de as is passend om de bovenas gemaakt en de as is voorzien van een metalen kraag tegen het inwateren. De baard en hammen zijn herplaatst.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is het rieten dak onderhouden en plaatselijk bijgestopt.
- Door Elzinga Rietdekkers (De Westereen) zijn herstelwerkzaamheden aan de rietbedekking van de kap uitgevoerd welke door vogels was beschadigd.

Elzinga Rietdekkers

10. Olinger Koloniemolen te Appingedam

In het jaar 2025 zijn enkele reguliere keuringen uitgevoerd bij de molen

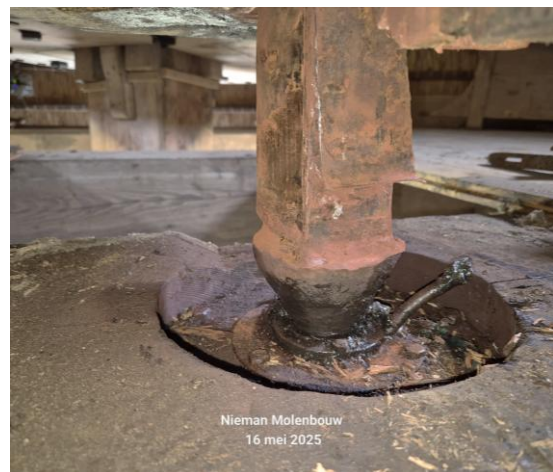
11. De Eendracht te Sebaldeburen

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan het taatslager van de koningsspil en de oostelijke vijzelspil.
- Door bouw molens & techniek Bertus Dijkstra (Sloten) is de langeschoor aangelast beide roeden zijn afgehekt en de buitenroede is gestreken. De askop is aan de binnenzijde schoon gekapt en de nieuwe buienroede is in productie gegaan.
- Door HBSservice (Sebaldeburen) zijn schilderwerkzaamheden aan het gevlucht uitgevoerd.

HBSservice

Nieman Molenbouw

12. De Eolus te Den Ham

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de buitenroede doorgehaald waarbij de wiggen zijn vervangen en de zelfzwichting opnieuw afgesteld is. De lagering van de zelfzwichting is hersteld en de wiggen van het bovenwiel en bovenbonkelaar zijn vervangen waarbij de wielen tevens zijn afgesteld. De vijzel en onderbonkelaar zijn omhoog gebracht en de onderbonkelaar is afgesteld.

Nieman Molenbouw

13. Hilmahuister te Visvliet

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Dijkstra (Sloten) is de korte spruit met het achterkeuvelens en de korte schoren vervangen. De voeghoutkoppen aan de achterzijde van de kap hersteld. De smeervloer tussen de penbalk en kortespruit is vervangen. De achter zijde van de bezaan is hersteld en voorzien van een nieuw lager. Het vizeldek is vervangen en gaas is aan de bovenzijde opnieuw aangebracht.

Marjan Meijer

14. De Jonge Held te Groningen

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is het witmetaal van het zelfstellende halslager vervangen.
- Door Dijkstra (Sloten) zijn afstel en onderhoudswekzaamheden uitgevoerd aan de zelfzwichting.

Nieman Molenbouw

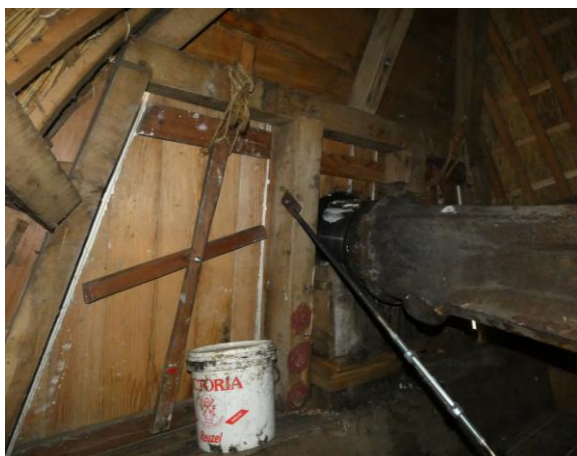

Nieman Molenbouw

15. Westerhorner te Grijpskerk

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de ophekking hersteld waarbij diverse hekstocken, trek-, looplatten en zelfzwichtkleppen zijn vervangen. Van het voorkeuvelens is een zwaard en ham vervangen en de planken van het stormschild zijn opnieuw vastgezet. Divers ijzerwerk van de zelfzwichting is hersteld waaronder winkelhaken, stijgbeugels en koppelstangen. De wervelbalk is beter geborgd aan de dons balk en is tevens voorzien van een nieuwe aanslag. Het voorkeuvelens is terug naar achteren gezet en deze is voorzien van trekstangen.
- Door SGS Nederland (Beilen) zijn de stuiklassen van de roeden doorgemeten.
- Door Hankel's technisch bedrijf (Wommels) is de molenkabel hersteld.

16. Zuidwendinger te Groningen

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

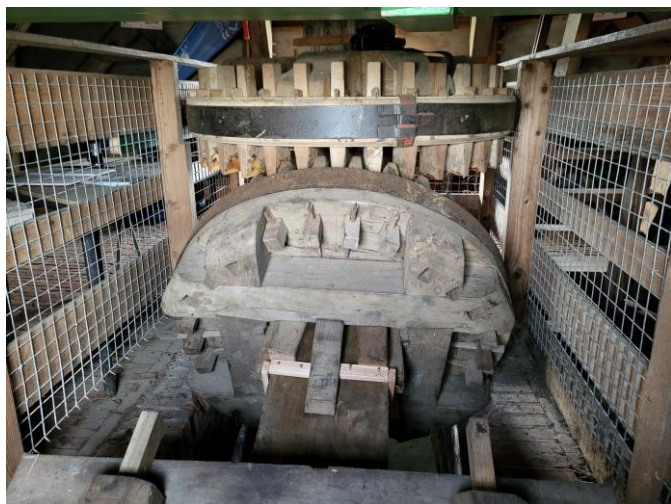
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn diverse liggers van het vijzeldek vervangen en is het geheel geconserveerd.
- Door Cor Pettinga Glas- & Schilderwerken (Winsum) is een gebroken ruit in het achterkeuvelens vervangen.

17. Zwakkenburger te Noordhorn

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Dijkstra bouw, molens & techniek (Sloten) is de houten vijzel verstevigd, geconserveerd en herplaatst. Het vijzeldek is vervangen en deze is voorzien van gaas tegen gladheid.

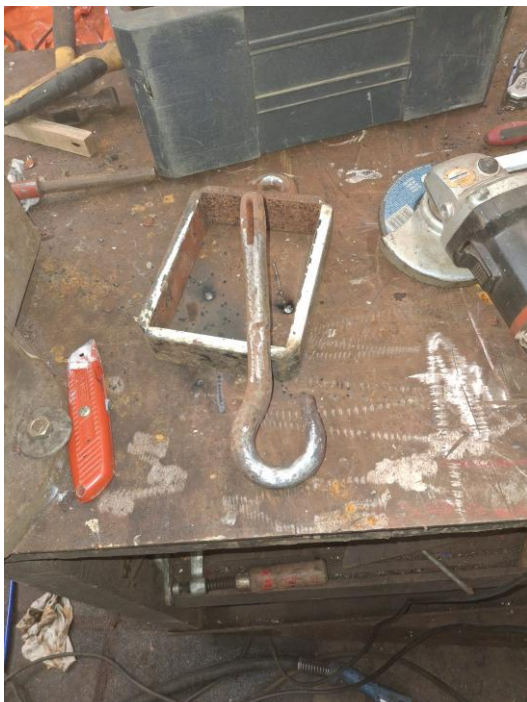

Dijkstra bouw, molens & techniek

18. Wilhelmina te Groningen

In het jaar 2025 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de ophanging van de vangstok hersteld door het versleten deel opnieuw op te lassen. De ophekkings is nagelopen en diverse ontbrekende bouten en moeren zijn aangevuld. Een nieuwe roedeketting is geleverd.

Nieman Molenbouw

Nieman Molenbouw